U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **V. S. N.,** zast. Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 2. 2018, č. j. 32 Az 9/2017 – 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 26. 5. 2017, č. j. OAM-935/ZA-ZA11-HA10-2016, zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji zamítl shora označeným rozsudkem, jenž je přístupný (stejně jako všechna dále uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) na www.nssoud.cz.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatel je názoru, že splnil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14, resp. podle § 14a zákona o azylu, a to z důvodu existence rodinných a soukromých vazeb na území ČR. Žalovaný se nedostatečně zabýval tvrzeními stěžovatele vznesenými ve správním řízení. Zejména pak tím, že na území České republiky žije jeho manželka a dcera, které jsou zde integrovány. V případě vyhoštění stěžovatele (z důvodu odsouzení

stěžovatele k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a souběžného uložení trestu vyhoštění) dojde k narušení uvedených vazeb. Navrhl zrušení rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém neshledal kasační námitky důvodnými. Navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popř. zamítnout pro nedůvodnost.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního

postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Předně je třeba uvést, že stěžovatel ani nepopírá, že o udělení mezinárodní ochrany požádal za účelem legalizace svého pobytu. Stěžovatel byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za nedovolenou výrobu a nakládání s omamnými a psychotropními látkami dle § 283 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (ve výkonu trestu odnětí svobody byl od roku 2010 do roku 2016) a současně mu byl uložen trest vyhoštění. O udělení azylu požádal po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že potřeba legalizace pobytu na území České republiky není azylově relevantním důvodem (např. rozsudky zdejšího soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 - 47, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 94, ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83 atp.).

[10] K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pak viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS). Rozhodnutí žalovaného nelze ani podle názoru Nejvyššího správního soudu považovat za nepřezkoumatelné. Žalovaný se ve svém rozhodnutí důkladně zabýval i důsledky neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli, resp. tvrzeným zásahem do jeho rodinného a soukromého života. Zabýval se i vztahem stěžovatele k jeho manželce. V této souvislosti mj. poukázal na to, že manželka stěžovatele je rovněž vietnamské státní příslušnosti, přičemž sňatek byl uzavřen jen několik dní před podáním žádosti o azyl, tj. v době, kdy stěžovatel věděl, že mu bylo uloženo správní vyhoštění. Stejně tak se důkladně zabýval i vztahem stěžovatele k jeho dceři, vypořádal i poukaz stěžovatele na čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Podrobněji odkazuje soud na str. 9 a násl. žalobou napadeného rozhodnutí.

[11] Žalovaný (a následně i soud) se důkladně zabývali i otázkou udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu), resp. doplňkové ochrany (§14a zákona o azylu) stěžovateli, a věc posoudili v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[12] Ve vztahu k doplňkové ochraně viz např. rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 463/2004 - 43, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Azs 31/2010 - 69, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68 atp. Ve vztahu k humanitárnímu azylu viz rozhodnutí ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 - 31 atp.). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí, či nikoliv; míra volnosti uvážení správního orgánu je limitována pouze zákazem libovůle. V dané věci k překročení uvedené míry nedošlo.

[13] Humanitární azyl je ze své povahy výjimečný institut, který se uděluje například osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně postiženy humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory

(viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55) a je koncipován jako dobrodiní státu, a nikoli jako právo na přiznání azylu. Neudělení mezinárodní ochrany přitom zpravidla neznamená natolik intenzivní zásah do rodinného a soukromého života, aby byl rozporný s mezinárodními závazky (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 96, ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011 - 47, ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 - 32).

[14] Např. v posledně uvedeném rozhodnutí se Nejvyšší správní soud zabýval i námitkami, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti (vč. námitek o hrozbě vyhoštění a následného zásahu do soukromého a rodinného života cizince). Mj. uvedl: „*Zda dojde k zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, je řešeno zejména v řízení o správním vyhoštění dle zákona o pobytu cizinců, a nikoli v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu v režimu zákona o azylu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. května 2016, č. j. 5 Azs 29/2016 - 19). Povinnost vycestovat z území České republiky, která je důsledkem neudělení mezinárodní ochrany, je mnohem menším zásahem do práv cizince, než je případné rozhodnutí o správním vyhoštění, jež je spojeno se zákazem vstupu na území Evropské unie po určitou dobu. Má-li zásah do soukromého a rodinného života odůvodnit udělení doplňkové ochrany, musí jít o „případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71). Zároveň je třeba poukázat i na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. června 2011 Nuñez proti Norsku (stížnost č. 55597/09), v němž bylo shledáno, že pokud byl rodinný život založen v době, kdy dotčené osoby věděly, že jejich imigrační status je takový, že jejich rodinný život v dané zemi je od počátku nejistý, je zásah do soukromého a rodinného života cizince v podobě vyhoštění nepřiměřený pouze výjimečně. Tím spíše to bude platit pro řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, jehož pro žadatele nepříznivý výsledek není spojen s bezprostřední nutností opustit území České republiky.*“ Mezinárodní ochrana je institutem umožňujícím legální pobyt na území České republiky ve zcela výjimečných případech a v žádném případě ji nelze zaměňovat s jinými formami pobytu upravenými v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, nebo jí jiné formy pobytu nahrazovat (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 - 32).

[15] Jak dále vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, obecně okolnosti soukromého či rodinného života žadatele na území ČR (s výjimkou azylu za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu) za důvod pro udělení azylu či doplňkové ochrany považovat nelze (srov. rozhodnutí ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69, ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 - 52, ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27, ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 220/2015 - 36, ze dne 10. 1. 2018, č. j. 6 Azs 207/2017 - 47). O povinnosti státu respektovat volbu země pobytu lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, „*má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území ČR narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě*“ (viz např. usnesení ze dne 10. 1. 2018, č. j. 6 Azs 207/2017 - 47). V dané věci však stěžovatel žádné takové zásadní okolnosti ani netvrdil.

[16] Stran vztahu cizince k nezletilému dítěti se pak Nejvyšší správní soud explicitně vyjádřil i např. v rozsudku ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 Azs 18/2005 - 35, kde mj. uvedl, že „*tvrzení o otcovství k nezletilé dceři jsou relevantní z pohledu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, nemají však schopnost účinně zpochybnit zákonnost rozsudku krajského soudu ve věci podle zákona o azylu.*“ Shodně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 6/2003 - 55, či usnesení ze dne 6. 3. 2014, č. j. 1 Azs 10/2014 - 29. V tomto usnesení zdejší soud mj. uvedl, že: „*Stěžovatelčina tvrzení o tom, že nemůže být odloučena od své nezletilé české dcery pocházející z manželství s českým občanem, rovněž nejsou způsobilá účinně zpochybnit zákonnost rozsudku městského soudu v posuzované věci; relevantní by mohla být toliko pohledem zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, nikoliv však v řízení o žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany.*“ Stejně tak lze poukázat na nedávné usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017 - 39, podle něhož „*rodinný život stěžovatele, tj. manželství s občankou České republiky a soužití s jeho nezletilými dětmi, nemohou být bez dalšího důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.*“ Ze správního spisu nadto vyplývá, že stěžovatel zásadně narušil své soukromé a rodinné vazby (vč. vztahu k dceři) několikaletým pobytem ve vězení (stěžovateli byl v návaznosti na velmi závažné protiprávní jednání udělen dlouholetý nepodmíněný trest odnětí svobody), přičemž ani z dalších okolností dané věci nelze dovozovat nepřiměřenost daného zásahu. S ohledem na obsah spisu považuje Nejvyšší správní soud nadto přenesení rodinného života stěžovatele na území Vietnamu a jeho rozvíjení tam za možné. K porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neudělením mezinárodní ochrany a následným vycestováním však může dojít (až na výjimky) v situaci, kdy by byl zcela znemožněn rodinný život v zemi původu žadatele (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, či rozsudek ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016 - 32).

[17] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[18] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. června 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu